

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: Wilkes-Barre 3-4711

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 15.

KETVIRTADIENIS, BALANDZIO-APRIL 15, 1954

VOL. METAI XXXVIII

GAUSKITE VARPAI!

Iš miesto Katedros bokštų č dingų
Ir iš mažų Kaimo Kopyltėlių
Skubėj nėsti varpai žinią džiaugsmingą—
Nukankintas Kristus prisikėlė!

Jam lenkiasi kalnai, uolos subyra!
Tik budeliai neranda sau vietos...
Ir mes... į klimpę paklydimo tyruos,
Širdys suaižėję... žemėtos...

Brėkšta rytas Velykų. Gaudžia varpai.
Veda Kristus teisiuosius į šviesą!
Jei aštriam kely ir skaudžiai parklupai,—
Štai Jis gailestingą ranką tiesia!

Gauskite, gauskite varpai Velykų!
Isiveržkit į kiekvienus namus!
Tik parkritusių mūsų nepaliki—
Prisikėlęs, Kristau, prikelk ir mus!

Magdalena Vinkšnaitienė

Linksmų Šventų Velykų!

Nuoširdžiai linkime visiems Susivienijimo na-
riams, kuopų pareigūnams, organizatoriams, rė-
mėjams ir "Garso" skaitytojams!

LRKSA VYKDOMOJI TARYBA
"GARSO" REDAKCIJA

Pasaulio Lietuvių Žinios

Veda BALYS BRAZDŽIONIS

LIETUVA. Netoli prie Viduk-
lės pas lietuvių kvietimų dirbo vo-
kiečių belaisvis, kuris dabar ran-
dasi V. Vokietijoje. Lietuvių pak-
klaustas, ką žmonės žino apie
Ameriką ir politiką, tai jis atsakė,
jog daugelis turi radio pri-
imtuvus ir naktimis pasislėpę iš-
klauso "Amerikos Balsą", žinias
iš Italijos, Londono ir jas surašė
į lapus duoda tiems, kurie radio
neturi ir negali klausyti. Partizanai
turi gerą ryšį su miestais ir
tolimesnėm vietovėm ir žinias
pertiekia kitiems.

Lietuvos kaimuose labai ma-
ža vyrų bematyti, nes daugelis iš-
vežti į Rusiją, kiti paimami į ka-
rinę tarnybą, treti pasislėpę ko-
voja prieš okupantus. Darbus
ūkioje atlieka moterys, mergai-
tės, seneliai; vyrai išvartę į Si-
birą stato naujus namus, kultū-
rinia žemes. Lietuva nori nuolat
visokią būdais.

Iš Lietuvos žmonės nori ra-
šyti laiškus į užsienį, bet bi-
žnės laišku atnešus į pašta yra re-
gistruojami kas juos rašo, kur
siunčia, ką laiške mini. Cenzū-
ra laiškus į užsienį labai tikrina
ir siuntėjai gauna kartais juos
atgal, kad esą draudžiami išieis-
ti.

Darbininkai yra taip suvar-
žyti, kad jie be pažymėjimo ne-
gali pasitraukti ir iškelti į kitą
vieta. Kolchozuose darbo visur
yra ir jie turi dirbti, kol gali.

SIBIRAS. Danė Leppert iš-
buvo Sibire 11 metų, kur dau-
giausia praleido laiko priverčia-
mose stovyklose Magadane, Ko-
lymoje ir kitur. Tose dalyse
žmonės kasa auksą. Ten daug
esą ir lietuvių mirę. Buvo atsi-
tikimų, kad kaliniai ir vergai ty-
čia susprogdindavo sprogstamos
medžiagos sandėlius, ar laivus.
Šaltis siekia kartais 60 laipsnių.

SVEDIJA. Švedų susidomė-
mas lietuvių leidiniais vis auga.
Daugelį knygų įsigijo Upsalos
universiteto biblioteka; dar rū-
pinamasi, kad lietuviškų raštų
patektų į Nobelio biblioteką.

V. VOKIETIJA. Vokiečių
valdžia pripažįsta Baltų Institu-

MIRĖ POVILAS P. MIKALASKAS

SO. BOSTON, Mass.—Ketvir-
tadienį, balandžio 1, 1954, mirė
Susivienijimo veteranas, ilgametis
94 kuopos sekretorius Povilas P.
Mikalaskas.

Iškilmingos laidotuvės įvyko
balandžio 5-tą iš Sv. Petro baž-
nyčios Mt. Benedict kapinėse.
Velionis Susivienijimo nariu
išbuvo apie 61 metus. Jaunesniam
amžy pasižymėjo nepaprasta
energija ir darbštumu. Yra pri-
sidėjęs prie kelių kuopų organi-
zavimo. Jis taipgi buvo uolus
spaudos platintojas.
Amžina atils!

ty ir jį remia. Institutas pasi-
ryžęs išleisti leidinį apie Pabal-
tiji. Jo kongrese paskaita laikė
prof. Ivinskis.

— Weiheim išleina vokiečių kal-
ba pabaltiečių žurnalas vardu
"Baltische Korespondenz", ku-
riame straipsnių rašo prof. G.
Galva, prof. dr. Maceina, polit.
J. Rimašauskas.

BRAZILIJA. Sao Paulo lietu-
vių būrelis ryžtasi Paranos šiau-
reje sukurti lietuvių žemės ūki-
koliniją. Šiaip Brazilijoje veikia
lietuviškuose baruose yra silpna.

— Sao Paulo mieste gyvena
Lietuvos konsulas A. Polišeitis,
kurį Brazilijos prezidentas pro-
paiznės jau 1938. Konsulas Po-
lišeitis savitrašty "LL" pažymė-
jo, kad labai sunku ką padaryti
lietuvių palaikymui, nes inteli-
gentiškų pajėgų mažai atvyko ir
tie patys nešidomi veikla. Dar
eina laikraštis "Mūsų Lietuva".

AUSTRALIJA. Savitraščio
"Australijos Lietuvis" vardu yra
įsteigtas vaikų literatūros fon-
das, kurio uždavinys leisti vaikams
tinkamą literatūrą ir pas-
kleisti pasaulį.

— Poetas Juozas Mikštas at-
šventė savo gyvenimo 40 metų
sukaktį. J. Mikštas daug vargo
kovodamas prieš bolševikus; jo
kūryba daugiausia kariško išgyve-
nimo stiliaus.

KANADA. Montrealio lietu-
viai kovo 27 d. susirinkę į Mažo-
sios Lietuvos šventę, nutarė pa-
reikšti pasauliui protestą, kad
Rusija įjungė Mažosios Lietuvos
dalį į savo teritoriją. Dabar nuo
Prieglauios iki Nemuno miestai
vadinami rusiškais vardais.

— Toronte prie naujos Prisi-
kėlimo parapijos steigiamas cho-
ras, kuriam vadovaus solistas
Verikaitis.

JAV. New Yorke veikia Lie-
tuvių Prekybos Rūmai, kurių pir-
mininku yra Juozas Ginkus. Lie-
tuvos vice konsulas A. Simutis
ragina lietuvius domėtis prekyba
ir amatais.

— Detroito Lietuvos Vyčiai
leidžia ratatorium biuletinį "Vy-
čių Kardą".
— Bostono dienraštis "Boston
Post" plačiai rašo apie dabartinį
Lietuvos gyvenimą. Tikras ži-
nias ir rašytus laiškus iš krašto
siunčia vienas lietuvis slapta,
kurio pavardės neskelbia, nes su-
silauktų bolševikų persekiojimų
likę Lietuvoje.
— Žurnalistas Šalčius kelia
mintį, kad JAV gyveną lietuvių
suroštų Washingtono bendrą
pabaltiečių meno ir kultūros
šventę, paminėtų 10 metų kaip
Sovietai sulaužė Jaltos ir Pod-
damo susitarimus, įkalindami mi-
lionus žmonių; pagerbtų Kon-
greso Pabaltijo Komitetą ir jo
rėmėją prezidentą Eisenhowerį.
— Žurnalistų Sąjunga veda
tarp savo narių įstatų patvirtini-
mo balsavimą. Šalia šio darbo
yra dedamos pastangos, kad dau-

giau žurnalistų įsijungtų į veik-
lą.

CHICAGO. Balandžio 11-tą
įvyko Lietuvių Karių Ramovės
susirinkimas, kuriame svarstyti
svarbūs organizacijos reikalai ir
išklaudyta gen. M. Reklaičio pa-
skaita. Visi buvę lietuvių kariai
dėmėsi savo organizacija ir ruo-
šiasi ateičiai.

— Mokytoja Pempienė yra su-
organizavusi Stuttgarto Vargo
Mokyklai paremti būrelį.

— Ilgamečiui lietuviškų laik-
raščių redaktoriui Lietuvoje ir
"Draugo" redakcijos kolektyvo
nariui kun. Barauskui sueina 50
metų amžius ir 25 kunigystės
(dvigubas jubiliejus). Town of
Lake lietuvių veikėjai ir visuo-
menė rengiasi jį pagerbti gegu-
žės 16-tą. Laimingos darbuotės
spaudos darbe ir sėkmės gyvenime!

— Conrad Hilton pastate atida-
roma Illinois Valstybės Daili-
ninkų Sąjungos meno paroda, ku-
rių dalyvauja ir penki lietuviai:
prof. Šlapelis, J. Pautienius, M.
Šileikis, Br. Murinas ir A. Sku-
pas. Gražu, kad per metų Ame-
rikos žmonės pažins Lietuvą ir
ja susidomės.

— Lietuvių Moterų Sąjunga
kviečia lietuves moteris daugiau
domėtis savo organizacija, ypač
veikloje pasigendama tremtinių
moterų. Sąjungos žurnalą "Mo-
terų Dirva", sutvirtėjus veiklai,
manoma praplėsti. Dr. O. Laba-
nuskaitė patiekė veiklai suakty-
vinti planą.

UKRAINEČIŲ KATA- LIKŲ AMERIKOJE EKZARKAS

ARKIV. KONSTANTINAS
BOGACEVSKIS

PHILADELPHIA, Pa.—Vic-
tinis ukrainiečių katalikų vysku-
pas-ekzarkas, Konstantinas Bo-
gačevskis, už savo labai uolų
veiklą taip Dievo garbei, kaip ir
žmonių naudai, o ypač gi nauja-
kurių, balandžio 5-tą Sv. Tėvo
pakeltas arkivyskupu.

Kadangi jis yra taip vadinamu
Sv. Tėvo—Popiežiaus asistentu ir
Romos Kunigaikščiu, taipgi geru
lietuvių bičiuliu, tad ir nuo lie-
tuvių teskamba: *Congratulation!*
*Ad multos annos!.. Na mnohaja
lita!..* ir lietuviškas: *Valio!..* Lai
jis sulaukia Matuzalo amžiaus!..
bei gyvendamas įgyja tą viską, ko
trokšta jo kilnioji širdis!
Kazys Vidikauskas

PAVASARIO DIENOS

Pavasario dienos išaušo, prašvito;
Pabudo užmigę gamtos veikalai;
Ir meldė nuo Viešpaties apdaro kito
Bailiai iš po sniego išlindę šilai.

Numetusi ledą, nudžiugus Venta,
Bučiuodama krantą, banguoja, putojas
Ją sveikina pėmpės giesmė įprasta
Ir žagrę išėjęs mėginti artojas.

Prasijuokė saulė skaisčiais spinduliais;
Vaikai vienmarškiniai palangėmis šildos;
Dabinasi girios drabužiais žaliais;
Ir žiedas ant kalno iš pumpuro gvildos.

Velykos! Velykos!... Kas jūsų nelaukė,
Kaip vaikas margai išrašyto kiaušinio!
Taip jūsų ši metų eilė nusitraukė!
Norėję atvykti be rūbo žieminio.

Bet štai ir sulaukėm! Giesmė velykinė,
Išbėgo į tolimą dangų šauniai;
Užkaito iš džiaugsmo atšalus krūtinė,
Ir laimės ilgėjos nubudę sapnai.

Bet laimę sutiksi ant žemės retai;
Ji taip kaip pavasario šypsos saulutė;
Tai meile nušvinta, tai žiūri šaltai;
Net dreba vainikai, ją rūšėję pajutė.

Maironis

LIETUVA VĖL BUS NEPRIKLAUSOMA

(L. Šimučio, "Draugo" redaktoriaus, LRKSA ir ALTO
pirmininko kalba Lietuvai 1954 metų Velykų proga)

BROLIAI IR SESES TĖVYNEJE LIETUVOJE!

Amerikos Lietuvių Tarybos ir
visos ją remiančios lietuvių vi-
suomenės vardu nuoširdžiai svei-
kinu jus Velykų šventėmis, pa-
linkėdamas jums bent tokio
džiaugsmo, koks yra galimas da-
vartinėse jūsų gyvenimo sąlygo-
se. Kadangi tos sąlygos ir mums
yra žinomos, todėl ir mes dar ir
šiemet negalėsime džiaugtis vi-
suotiniu, pilnu Velykų švenčių
džiaugsmu, nors mes čia ir turime
visas laisvo ir nepriklausomo
gyvenimo sąlygas.

Be medžiaginių gėrybių gausi-
mo, mes čia turime:

- laisvę Dievą garbinti taip, kaip
mes išmanome;
- laisvę susirinkimuose dalyvau-
ti, organizuoti ir veikti;
- laisvę keliauti ten, kur mes tik-
norime;
- laisvę pasirinkti darbą;
- laisvę verstis private preky-
ba ar steigti nuosavą pramonę;
- laisvę ir teisę naudotis priva-
tine nuosavybe ir
- laisvę dirbti dėl savo tėvų kraš-
to—Lietuvos išlaisvinimo.

Tačia laisvę besinaudodami, mes
čia daug ką sukūrėme, išlaikėme
ir išlaikome. Kūrėm, kad pakelt
savo religinį, dvasinį ir kultūri-
nį lygį. Kūrėm, kad geriau su-
prast Ameriką ir kad įnešt į jos
gyvenimą savų kultūrinių ir me-
džiaginių vertybių. Kūrėm, kad
pagaliau, išlaikyt savo tautinį
potencialą, kad įgyvendint šūkį:
"Lietuviais esame užgimę, lie-
tuviais turime ir būt!"

Šiems tikslams tarnauja per
šimtas dvidešimt parapijų, še-
šiasdešimt lietuvių parapijinių
mokyklų, keturios augštesnės
mokyklos (gimnazijos) mergai-
tėms, augštesnioji mokykla ir si-
kolgija berniukams, lietuvių ku-

nigu seminarija, lietuvių ligoni-
nės, lietuviams seneliams prie-
glaudos, daugybė organizacijų,
draugijų bei klubų, visa eilė lie-
tuvių bankų ir kitų finansinių
įstaigų. Jei pridėti lietuvių dien-
raščių, savaitinių laikraščių,
žurnalų ir leidžiamas lietuviš-
kas knygas, gausime dar ryškesnį
vaizdą, kaip brangi yra Jung-
tinių Amerikos Valstybių demo-
kratinė santvarka, kaip neįkai-
nuojamai yra brangus dalykas
laisvė.

Todėl per šias Velykas ir šiais
Marijos, Lietuvos globėjos, me-
tais ypatingu būdu dėkosime iš
numirusių prisikėlusiam Kris-
tui, kad Jis buvo taip gausus sa-
vo malonėmis Amerikai, kad Jis
davė jos vadams išmintį sukurti
valstybinę santvarką stipriais re-
liginiais ir demokratiniais pa-
grindais. Dėkosime ir šiai savo
geradarėi Amerikai, priglaudusi-
siai apie milijoną lietuvių ir lei-
dusiems jiems laisvai organizuotis
ir laisvai reikštis visose gyvenimo
srityse.

Savo trumpo žodžio pradžioje
sveikinau jus Amerikos Lietuvių
Tarybos vardu. Tos Tarybos, ku-
ri visomis savo išgalėmis rūpina-
si padėti jums atgauti šventas
teises į laisvą ir nepriklausomą
gyvenimą ir savo darbu randa
nuoširdų pritarimą ir vyriausybę,
ir Kongrese (seime), ir pa-
čioje Prezidentūroje.

Tad, ir šias Velykas švęsdami
sunkioje sovietinėje priespaudo-
je ir su ta priespauda vienu ar
kitu būdu bekovodami, žinokite,
kad jūs nesate vieni, kad savo
rūpesčiuose nesate užmiršti. Mes
esame su jumis! Ir garbingoji ir
galingoji Amerika yra su jumis!

Todėl aš, tikėdamas jūsų nepa-
laužiamos valios stiprumu, jūsų
ištvėrme, visos tautos vieningu-
mu, Amerikos pagelba ir gyven-
damas šventomis Velykų nuotai-
komis, pakartotinai tvirtinu, kad,
vėliau ar anksčiau, Lietuva ir vėl
prisikels laisvam ir nepriklausomam
gyvenimui!

Argentinos Rio Negro provin-
cija savo sodų vaisiais konkuruo-
ja su Kalifornija. Ten yra gra-
mokyklos (gimnazijos) mergai-
tėms, augštesnioji mokykla ir si-
kolgija berniukams, lietuvių ku-
J. Gutauskas ir Pr. Venclauskas.

Dienos Klausimai

Pereitą savaitę Luxemburgo seimas 46 balsais prieš 4
balsus užgyrė Europos Armijos (apsaugos) pakta. Tuo
būdu jau keturios valstybės minėtą pakta yra užgyrę.
Lieka dar Prancūzija ir Italija ratifikuoti, kad šis pak-
tas įsigaliotų. Naujasis Italijos premjeras Scelba deda
pastangų, kad parlamentas pagreitintų pakto užgyrimą.
Kaip atstovų rūmuose, taip ir senate demokratinės par-
tijos sudaro daugumą, vienok komunistai ir jų bendra-
keleiviai taipgi nesnaudžia. Jie ilgomis kalbomis ir kė-
limu triukšmo mėginą sutrukdyti užgyrimą. Pratomama,
kad be rudenio italai šio pakto neratifikuos. Keisčiausia
elgiaisi prancūzai. Jie nenori ratifikuoti šio pakto
dėlto, kad prie bendros Europos Armijos galės prisidėti
ir Vokietija, bet jie nenori prarasti ir U. S. simpatijų ir
paramos. Kaip žinoma, U. S. deda pastangas, kad Euro-
pos armijos paktas būtų kaip galint greičiau priimtas
ir pažys europiečiai greičiau sudarytų reikiama pajėgą
atremti galima Sovietų agresiją. Populiarus generalas
de Gaulle tiesiog ragina prancūzus nepriklausomai veiki-
ti ir vaidinti taikintojų rolę tarp U. S. ir Sovietų Rusi-
jos. Matot, koks gudrumas. O kaip prancūzai atsidurs
nelaimėje, tai U. S. vėl turės juos išgelbėti, kaip kad pa-
darė per pirmąjį ir antrąjį pasaulinius karus.

U. S. prezidentas Eisenhower ir valstybės sekretorius
Dulles kviečia ir ragina vakarines valstybes vieningai
veikti, kad Kremliaus vadovaujami komunistai neužvaldytų
Azijos. Deje, į tokį kvietimą šaltai žiūri ne tik
Anglija ir kitos demokratinės šalys, bet ir Prancūzija,
kuri veda žūbtūtingą kovą už išsilaikymą Indo Kinijoje.
Toks nusistatymas gerokai erzina U. S. atsakomąjį parei-
gūnus ir vadus. U. S. senato republikonų vadas se-
natorius Knowland padarė pareiškimą, kad jeigu vakari-
ečiai nenori vieningai veikti, tai Jungtinėms Amerikos
Valstybėms nėra prasmės skirti tiek išlaidų kitų demo-
kratinių valstybių pagelbai, kiek skirdavo ikišiol.

U. S. Kongresas susidomėjęs prisiartinančios Gene-
vos konferencijos rezultatais. Valstybės sekretorius Dul-
les prieš konferenciją lankosi Londone ir Paryžiuje ir ta-
riasi su Anglijos ir Prancūzijos atsakomais vadais.
U. S. Kongreso vadai mano, kad jeigu U. S. alijantai ir
toliau tik tūpčios ir neparodys ryžtingo nusistatymo ko-
voti su raudonųjų agresija, tai Kongresas gali labai smar-
kiai apkarpyti užsieninę pagelbą.

Kersteno komitetas, surinkęs apščiai medžiagos apie
Lietuvos, Latvijos ir Estijos pavergimą ir komunistų žiaur-
rumus, savo veiklą pertraukė. Reikalingos naujos sumos
pinigų, vienok komitetas, kurs pinigų skiria, nesiskubina.
Kaip žinoma, Kersteno komiteto darbas žymiai praplė-
tas neseniai priimta nauja rezoliucija. Ateity šis komite-
tas tyrinėti ne tik Pabaltijo, bet ir kitų valstybių pavergimą
ir genocidinius komunistų darbus.

NAUJI LRKSA NARIAI

Šią savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos nau-
jus narius:

- 101 kp. Chicago, Ill.—Kriaučeliūnas, Irena ..... Lipčienė
- 101 " Chicago, Ill.—Kriaučeliūnas, Vida M. (Juv.) .. "
- 101 " Chicago, Ill.—Paškevičius, Vyt. J. (Juv.) .. "
- 222 " Wilkes-Barre, Pa.—Kelly, Jerome (Juv.) .. Kelly

KIEK VIENAS NARYS GALI PRISIDĖTI PRIE SUSIVIENIJIMO AUGINIMO NARIAIS!

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE OFICIALUS ORGANAS

GARSAS

Išleina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusė metų \$1.00; užsieniui metams \$3.00

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE. Wilkes-Barre 8-4711

VERGO POEZIJA

Iprastai poezija laikyta asmenine išraiška to, ką poetas sielos gėlmėse pergvena. Ne taip yra su tarybiniais poetais. Jie verčiami rašyti apie tai, ką partija ir tarybinė vyriausybė iš jų reikalauja.

Pagal Nerį— naujas namas stovi. Aėiū, Guoba! Aėiū tau, Kolevo!

Kitame eilėraštyje poetas nejučiomis išduoda, kas yra tikrais dabartinės Lietuvos šeiminiškais. Rašydamas apie raudonarmietį, jis sako:

Bet visur jauti jo tvirtą ranką,— Ji vadina čia šeiminišką.

Autorius nepamiršta plūsti vadinamųjų buržuazinių nacionalistų, kurie, anot jo, "vakar dirbo gestapai... o šandieną Uolstritui". Keista tik, kad tie, kurie širba MVD ir Kremlui, autoriui atrodo esą didvyriai, kovoją už tautą draugystę ir taiką.

Iš tos šlykščios propagandos galime daryti tik vieną išvadą,— kad dabar visų dorų lietuvių akys yra nukreiptos į Ameriką.

Iš to rinkinio temų galima sudaryti vaizdą, kas šiuo metu daugiausia rūpi komunistinei propagandai.

Vadinamos tautų draugystės idėja užima žymią vietą šiame rinkinyje. Baltijos žvejai "džiaugiasi", kad jie gauda žuvį iš brolišku respublikų, nuo Kaspijos pakrančių, atsistatęs tinklais. Žinoma, autorius nepasako, kad ir pačių žvejų didelė dauguma atvykę iš "brolišku respublikų", kurių didesnė dalis yra rusai.

Kitame eilėraštyje, pavadintame "Pasikalbėjimas viršum Vilniaus"—nors pats pavadinimas pavogtas iš Dionyzo Poškos, irgi kalbama apie tautų draugystę. Ten, tarp kitko, užtikiname:

KĄ PASAKOJA GRĮZUSIEJI

TREMIMAI. Pasirodo, į Sibirią ir kitur tremiamus mūsų tautiečius yra matęs ne vienas uokietis ir kitų kraštų baltievis ar civilis internutuos ne tik Lietuvoje, bet ir kitur "plačioje tėvynėje".

Štai H. R. sakosi girdėjęs iš pačių sutiktų lietuvių, kad bolševikai esą pasiryžę su laiku iš-tremti visus nepatikusius Pabaltijo kraštų gyventojus ir ilgainiui šias tautas "visai nušluoti nuo žemės paviršiaus". Tam tikslui esanti sudaryta MVD specialioji šnipinė sistema, turinti "dešifruoti kiekvieną nepatikumą". O kai liks tik "geri komunistai", tai, savaime suprantama, nebūs didelio skirtumo, ar jis rusas, ar lenkas, ar lietuvis, nes visi jie kaip vienas yra priversti garbinti Maskvą ir iš jos semtis "visokią šviesą".

Ferdinandas S., dirbęs pietiniam Urale, Ufos srityje, pasakoja, kad kartą prie geležinkelio šakos, ejuosios į Taškentą, rado prekinį traukinį su žmonėmis. Moterys mojo rankomis ir, priėjus arčiau, pasakojo, kad yra lietuvės. Jos buvo atskirtos nuo vyrų, kur jas veža, sakė nežinančios. Traukinys buvo labai ilgas, moterys jame sugrūstos kaip gyvuliai. Paskum traukinys nudun-

dėjo Taškento kryptimi, palydėtas liūdnuo karo bėlausių žvilgsnių: ištremtųjų likimas atrodė jiems dar žiauresnis, nes visi jie važiuojo į kančias ir nežinia, kuri rodėsi niekad nesibaigs...

Herta R. pasakoja, kad ypač daug lietuvių yra visur Sibiro darbo vergų stovyklose. Ištremtųjų likimas yra labai žiaurus. Daug iš jų už menkiausias niekus bė jokios kaltės nubausti 10-25 metams. Bet ir baigė bausmės laiką negalės grįžti atgal, o bus "įkurdinti" Sibiro miškuose, Urale arba Vidurinėje Azijoje stepėse. Atgal tėvynėn kažin ar pavyks nors vienam kitam kuriais nors būdais parkeliauti. Po Stalino mirties buvo paskelbta amnestija, kuria amnestuoti nuteis-tieji iki 5 metų. Pasakotojo žinia, amnestija buvo pritaikyta ir dviejm lietuviams. Jos vėliau parašė išleistas iš stovyklų. Šiaip lietuvių darbo sąlygos—kaip ir kitų darbo vergų. Tik jiems (ir tai ne visiems) leidžiama per metus parašyti po du laiškus. Bet visa eilė su juo buvusiu lietuvių laišku ir siuntinėliu galėjo gauti daugiau.

Pasakotoja Herta R. teigia žinanti visą eilę lietuvių, kurie buvo nepaleisti, nors jau buvo išsėdėję bausmės laiką, ir terminas

Pavergtoje Lietuvoje

RAUDONIEJI LIETUVOS VIESPAČIAI

Per Lietuvos nepriklausomybės šventę Vasario 16 d. suaukštintas Lietuvos komunistų partijos VIII-sis suvažiavimas centro komiteto nariais išrinko iš viso 84 komunistų veikėjus ir 36 kandidatus. Tačiau tarp jų žymų skaičių sudaro ligi tol lietuvių komunistų gyvenime nepasizymėję ir negirdėti veikėjai rusai.

Centro komiteto plenumas centro komiteto pirmuoju sekretorium išrinko A. Sniečkus, antruoju sekretorium—M. Šumauską ir ek sekretorium V. Niunką. Čk biuro nariais išrinkti A. Sniečkus, M. Šumauskas, V. Niunka, M. Gedvilas, J. Peleckis, K. Liaudis, V. Augustinaitis, E. Ozarskis, F. Bičlauskas, M. Afoninas ir M. Kenevičius. Kandidatais į ck biuro narius—G. Zymanas, V. Lucenko ir J. Petkevičius.

Būdinga, jog senieji komunistų veikėjai, anksčiau dar galėję siekti pasireikšti, dabar vis nustumiami į užpakalį. Vietoj jų vis didėja procentas grynų rusų, iš Rusijos importuotų bolševikų ir lietuviškais vardais pasivadusių svetimtaučių, ligi tol Lietuvos, kad ir komunistų, gyvenime žymiau nepasireikšusių.

Per suvažiavimą paaiškėjo ir daugiau įsidėmėtinų dalykų. Pasirodo, kad tiek Sniečkus, tiek ir kiti lietuviškais pavardėmis besivadinę Maskvos imperialistų agentai stengiasi visokiais būdais su dar didesniu užėjimu sunie-kinti visa, kas buvo Nepriklausomos Lietuvos laikais surakta. Dabar okupuotos Lietuvos gyventojai turi džiaugtis ne tik Ukrainos prijungimo prie Rusijos 300 metų sukaktimi, bet ir Lietuvos užgrobimu, įvykiu 1795 m. carų. Sniečkus suvažiavimo dalyviams kalbė kalė į galvą, kad Ukrainos užgrobimas turi "visoms mūsų šalies tautos milžinišką reikšmę". O caro valdžios užgrobtos Lietuvos "darbo žmonės yra dėkingi rusų tautai" už "nesavanaudišką pagalbą". Girdi, "labai svarbu yra giliau nušviesti istorinę lietuvių tautos draugystę su didžiąja rusų tauta. Šios draugystės dėka lietuvių tauta buvo išgelbėta nuo pavergimo ir pilnutinio išnaikinimo iš šunų—riterių pusės. Centralizuota Rusijos valstybė suvaidino milžinišką vaidmenį visu mūsų šalies tautų istoriniam likimui, tame tarpe ir lietuvių tautos likimui. Reikia plačiai pažymėti Lietuvos prijungimo prie Rusijos 160 metų, kaip ypatingai svarbų istorinį įvykį lietuvių tautos gyvenime. Būtina plačiai išaiškinti darbo žmonėms didžiulę pažangiąją šio reikšmingo istorinio įvykio reikšmę tolesniam politiniam, ekonominiam ir kultūriniam lietuvių tautos išsivystymui, nepaisant to, kad Rusijos priešakyje tuomet stovėjo caras ir dvarininkai".

Dar niekur bolševikiniai kvietimai negarbinio taip pavergėjų ir imperialistų, kaip per šį suvažiavimą tai padarė Sniečkus. Rusų carams ir dvarininkams šiaip verčiamos visokios blygybės, bet jei jie jėga pagrobė Lietuvą, tai dabar bolševikai su Sniečkom laiko tai "nepaprastai reikšmingu istoriniu įvykiu Lietuvai". Tokiu reikšmingu, jog pagal Maskvos ir jos agentų, kaip Sniečkus ir kiti, įsakymą okupuotos Lietuvos gyventojai jau dabar raginami ruošti pamintis 10 metų sukakti, sušviciančią 1955 metais, nuo "tos dienos, kai mūsų šaunioji tarybinė armija išvijo paskutinį hitlerinį groblak

juos paleisti buvo suėjęs jau daugiau kaip metai laiko.

Vokietė L. T. papasakojo įvairiose stovyklose suėjusi daug mūsų tautiečių. Daug šeimų buvo išskirtos jėga. Jaunimas, kuris siekia laisvos ir nepriklausomos Lietuvos, yra surinktas ir pūva kalėjimuose. Jie visi buvo suimti paprasčiausiu pretekstu apkaltinus, kad "dirba svetimais šnipinėjimo darbu" arba "palaikė ryšį su partizanais". Ir jai pati yra gyvenusi Lietuvoje.

is Tarybinės Lietuvos teritorijos, ir 160 metų—nuo Lietuvos prijungimo prie Rusijos... Šie ir visa eilė kitų duomenų rodo, jog tai, ko nepavyko įvykdyti Muravjovui ir kitiems caro laikų rusifikatoriams, dabar su dar didesniu uolumu ryžtasi įvykdyti raudonieji muravjovai, per savo propagandą betgi nesidrovėdami meluoti ir akis, kad, esą, tik dabar lietuviams-atsiradusios tikrosios perspektyvos atskleisti savą tautinę kultūrą...

DAR VIENA RINKIMINĖ KOMEDIJA

Š. m. kovo 14 dieną bolševikai suvaidino dar vieną rinkiminę komedią—tariamai "laisviausius ir visame pasaulyje demokratiškiausius rinkimus" ir TSRS Aukščiausiai Sovieta. Kaip tokie "rinkimai" vykdomi praktikoje visi žino iš sovietinės patirties: "rinkiti" turi tik tai, ką nurodo Maskva, o jei kas neitų rinkiti—tam atsiveria tiesiausias kelias į kalėjimą ar į Sibirią. Taip okupuotoje Lietuvoje "geriausiais atstovais" buvo "renkami" tokie "lietuviai", kaip Malenkovas, Chruščiovas, Vorošilovas, Bulganinas ir kiti, dėl akių į "išrinktųjų" tarpą įspraudus dar vieną kita lietuvių menininką ar šiaip kitą žmogų, bet ir tai—komunistai. Kaip ir galima buvo laukti, "rinkimuose" skelbiama dalyvavus 99.98% visų turinčių teisę "balsuoti". O jei tiek ir nebūtų dalyvavę, vis tiek būtų būvę paskelbta dalyvavus tiek, kiek tai atrodys naudinga komunistų partijai.

PRISIKĖLIMO VARPAMS GAUDŽIANT

Velykos — didžioji Katalikų Bažnyčios šventė. Jos turinį paprastais, bet prasmingais žodžiais nusako giesmė Linksma Dieną: kelės Kristus, mirtis krito.

Kristaus prisikėlimas buvo apvainikuotas jo gyvenimo, darbų ir stebuklų. Daug žymių vargų pasaulio istorija savo puslapiuose yra užrašiusi. Bet tų žymių vardų garsas baigiasi prie jų kapo. Farižėjai ir kiti priešai tikėjosi, kad tas pats likimas ištiktų ir Kristų. Numirs, dings jo pasekėjų entuziazmas. Jo vardas pasilikis tik teismo kronikose. Deja, jie apsiriko. Jo dieviškumo liudytojai buvo prie kapo pastatyti kariai, kurie parkrito žemėn Kristui prisikėliant, apstatalai ir visa eilė kitų asmenų. Tai yra istorinis įvykis, kurio niekas negali užginčyti.

Kristaus prisikėlimas yra patikrinamas žmogaus prisikėlimo ir kito pasaulio buvimo. Kartu yra įprasminamas viso žmogaus gyvenimo. Tik krikščionybė davė atsakymą į pačius opiausius gyvenimo prasmės klausimus: kas yra žmogus, iš kur jis ateina ir kur eina.

Bažnyčios kelias—nuo pirmųjų jos gyvenimo metų ligi šių dienų yra nuolatinis žygis į Kalvarijos kalną ir nuolatinė Velykų rezurekcija.

Krikščionių mirtys koliežu arėnose, ugniniai gyvų kūnų žibintai Nerono soduose, kruvinai vėlesnių Anglijos, Prancūzijos revoliucijų vaizdai, žiauriausi persekiojimai ir kankinimai šiandien anapus geležinės uždangos kovojančios Bažnyčios, pragariškas, nesiliaujantis šauksmas—nukryžiuok, o iš kitos pusės nesibaigiantis Bažnyčios triumfas, kaip tik liudija Kalvarijos kalno kančią ir Velykų rytmečio pergalę. Naujais kankiniais ir šventaisiais puošiasi šiandien Bažnyčia. Visų persekiojimų, sukrėtimų laikai yra davę dvasios milžinų, didelio šventumo vyrų ir moterų. Kai nukris geležinė uždanga, sušvis visa eilė Kristaus liudytojų, kurie už jį paaukojo laisvę ir gyvybę ir Bažnyčia į altoriaus garbę iškels naujus šventuosius.

Mes, kurie gyvename laisvame pasaulyje, girdėsime džiaugsmingą varpų skambėjimą ir linksmo Aleliuja aidus. Deja, ta laime negali džiaugtis mūsų broliai pasilikę Tėvynėje. Tėvynė Lietuva dar tebegyvena skausmo ir kančių Pentadieni. Ten keliai ir takai vedusieji į bažnyčias yra užėję. Lietuvių katalikas tik savo širdy šventčia Velykas tvirtai tikėdamas, kad anksčiau ar vė-

liau išauš ir Lietuvai Velykų rytmetis, pergalės džiaugsmo, kokio niekas negalės apsakyti rytmetis. Dar skaudesnis likimas yra ištremty Sibiran ir į kitus Rusijos kraštus. Ju Velykos skaudžios ir liūdnos. Bado ir vergijos ženkle jie šventčia nebe pirmas Velykas. Mes esame toli nuo jų. Negalime jų nei pasveikinti, nei dovanėliu nusijusti. Velykų šventėse melskime Aukščiausiai, kad kuo greičiau būtų nuevrestas vergijos akmuo nuo kapo, kuriame yra užkasta Lietuvos laisvė. M. L.

REIKŠMINGAS PAVYZDIS

Senatoriaus P. H. Douglas (D. Ill.) vasario 16 pasiūlytoje rezolucijoje buvo iškelta, jog JAV niekad nepripažintų Sovietų Sąjungos įvykdytų Lietuvos ir Šiaurės Pabaltijo kraštų okupacijos, ir pasiūlyta tuo pat pavyzdžiu nepripažinti sovietinės okupacijos ir kitų jų okupuotų kraštų, atšaukiant ir pripažinimus toms satelitinėms vyriausybėms, kurios juo naudojasi.

Pastarasis pasiūlymas remiamas tuo, kad sovietai sulaužė karu metu padarytus susitarimus, kad mirtiesiems kraštams bus leista laisvai tvarkytis ir patiems pasirinkti valdymosi formą. Senatorius Douglas taip pat paragino, kad JAV atstovas Jungtinėse Tautose pasiūlytų priimti tarptautinį susitarimą, kuriuo būtų nustatyta, jog pavergus laisvą kraštą, okupantą pastatyta vyriausybė negali būti pripažinta teisėta krašto vyriausybė nei palaikomi su ja normalūs tarptautiniai santykiai.

Sis senatoriaus Douglas pasiūlymas JAV spaudoje labai plačiai paminėtas ir sutiktas gana palankiai. Ir spauda, kaip ir senatorius Douglas, iškelia, jog Pabaltijo kraštų okupacijos nepripažinimas buvo teisingas žingsnis ir kad šios nepripažinimo doktrinos reikia laikytis ir kitų pavergtų kraštų atžvilgiu.

LAIC

JAV SPAUDA LIETUVOS KLAUSIMU

Berlyno konferencijos metu visu ryškumu išliko aiškėn, kiek ir Lietuvos byla turi irakos JAV spaudos pažinroms dėl santykių su Sovietų Sąjunga. Atsilykdamas dėl Molotovo tariamų taikos pasiūlymų, jos didelė dalis tuojau priminė Lietuvos ir kitų sovietų pavergtų kraštų pavyzdį, pažymėdama, jog jų elgesys su tais kraštais neleidžia jais pasitikėti. Rysium su tuo Lietuvos vardas vėl buvo iškeltas viso krašto mastu.

Visi šie laikraščio, išskeldami Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų pavyzdį, nurodo Sovietų Sąjungos sulaužytas sutartis, silpnesnių savo kaimynų okupaciją, vykdomą tuose kraštuose terora ir kad tai visa buvo padaryta bei tebedaroma tu pačių sovietų vadų, kurie dedasi dideliais taikos draugais.

LAIC

DIDŽIOJI SAVAITĖ LIETUVOJE

Verbų sekmadienis. Atsimenu mūsų tėvynėje Lietuvoje jau būdavo taip pat gan šiltas oras. Karklai, žilvilčiai jau kartais būdavo išvarę gražius ir stambius pumpurus, o mažyčiai žali, žali lapeliai jau skverbdavosi į orą.

Jei Verbų sekmadienis būdavo anksti, tada, atsimenu, mano sesutės vandenyje želdydavo kiekvienam šešiams broliams po verbą. Gi mamutė užmerkėdavo didelę verbą tėveliui. Ir koks susi-kaudinimas ir kokia dvasios iškilinė būdavo kai ateidavo Verbų sekmadienis! Jau nuo anksto rytą pustydavom ir žibindavom "teise" "balsuoti". O jei tiek ir nebūtų dalyvavę, vis tiek būtų būvę paskelbta dalyvavus tiek, kiek tai atrodys naudinga komunistų partijai.

Atsimenu, nuo Snito kalno būdavo matyti plati didelė apylinkė su pievomis, kalnukais, miškeliais ir plačiais vieškeliais. Nuo to kalno, kaip akys užmato, būdavo matyti lietuvių artojai ir lietuviškos ūkininkės—važiuoti, pėsti, visi po gražią verbą rankoje, judėdavo link Rudaminos kalniuko—į padangę pasistiepusių šviešiu bokštų. Ir visų akys būdavo pripildytos pavasario džiaugsmo ir mes visi buvom tokie laimingi, kad atrodėdavo jog pats Kristus ant asilėno tarp mūsų eidavo ir pačia kryptimi. O jeigu Viešpats su tavim, tai kodėl gi nebūti laimingi.

O po sumos, šventorių, miesčiųuko gatvėse, krautuovės ir visur matydavai kaip berniukai, mergaitės viens kitą švelniai mušdavo verbomis ir sakydavo jau už senovės vartojamą sakinį: "Verbba muša—ne aš mušu, už savaitės Velykos."

Atsimenu, nuo Snito kalno būdavo matyti plati didelė apylinkė su pievomis, kalnukais, miškeliais ir plačiais vieškeliais. Nuo to kalno, kaip akys užmato, būdavo matyti lietuvių artojai ir lietuviškos ūkininkės—važiuoti, pėsti, visi po gražią verbą rankoje, judėdavo link Rudaminos kalniuko—į padangę pasistiepusių šviešiu bokštų. Ir visų akys būdavo pripildytos pavasario džiaugsmo ir mes visi buvom tokie laimingi, kad atrodėdavo jog pats Kristus ant asilėno tarp mūsų eidavo ir pačia kryptimi. O jeigu Viešpats su tavim, tai kodėl gi nebūti laimingi.

LAIC

ba pasiimti žarijų. Ir iš tikruju būdavo mažos rungtynės už ugnies žariją, kad zakristijonas turėdavo net jėga kai kuriuos vaikų sudrausti. Aš visuomet durpėje įdroždavau skylę ir į ją įdėdavau žariją ir įpūdavau ugnį į durpę. Tada svarbu būdavo, kad durpė nesudegtų iki namų. O mūsų namai buvo virš 3 varstų nuo Rudaminos. Todėl, kaip tik durpė įsidedavo, aš šuoliais paleisdavau bėgti namo, kad parnešti šventą ugnį, kurią įmesdavau į pyragams besikūrenanti pečiū. Ši šventa ugnelė būdavo tam, kad Dievas namus nuo ugnies apsaugotų, bet aš vis galvodavau, kad ta šventa ugnelė pagelbės maną mamai skanesnius pyragus iškepti. Ir per daugelį metų aš tą šventą ugnį nešdavau namo ir niekad ji man neužgesdavo, tik vieną kartą bėgdamas puoliau ir ugnelė suleido. Buvau paisiai išsigandęs, bet susigriebiau, surinkau žarijas, suplygiau ir durpę ir pasileidau dar greičiau link namų. Kada pribėgau prie besikūrenančio pečiaus durpės jau buvo likę tik mažytis gabaliukas ir mano pirštai beveik degė.

Šie mano vaikystės pergyvenimai nėra vien tik mano vieno pergyvenimai. Jūs visi iš ten atvykę panašias verbas ir panašias didžiąsias savaites švesdavote Lietuvoje. O vis dėlto turime pripažinti, kad tai buvo puikios dienos, kurios kurios daugeliui gal būt jau nebeįrašė. Bet mes jų neužmiršime niekad, o atsiminimui ir meilę tu dienų ir to krašto išnešiosime iki mirties valandos.

Dr. Bronis Kaslas

KANADOS LIETUVIŲ DIENA TORONTE

Ivyks rugsėjo mėn. Truks 2 dienas. Bus sporto olimpiada, kurion žada atvažiuoti ir sporto klubų iš JAV. Bus didelis koncertas, surengta spaudos paroda. Bus išleistas specialus leidinys. Lietuvių Diena baigsis iškilminga akademija. Tikimasi šiemet sulaukti lietuvių apie 5,000. Rengia KLB Toronto apylinkės valdyba, talkininkaujama krašto ir visų apylinkių valdybų.

LAIC

PILKAS VYTURĖLIS

Vos žiemkenčio daigas, rytą pasikėlęs, Iš po sniego saulėn bailiai sužaliuos— Grįš melsvom padangėm pilkas vyturėlis Iš tolimo krašto—linkui Lietuvos...

LAIC

Tyliai vyturiuodams leisis mūsų žemėn, Ak, basom kojelėm ant vagos drėgnos... Nieko jis neras ten—nieko, kur gyveno; Anei šiaudo galo, anei samanos...

Šalta bus jam dirvoj, ant arimo juodo— Kietos kovo naktys, vėjai darganos... Menkas paukštuzėlis ant ledinio gruodo— Niėks jo nesušildys, niekas neapklus...

Betgi šis keleivis, čiulbuonėlis mažas, Mylimon tėvynėn grįžt nepavėluos. Iš naujų šapelių—līdzdeliuką gražų— Jis nebijo vėtrų nei rytų šalnos...

Ir pakils padangėn pilkas vyturėlis— Tai giesmė gražiausia sodžiuj Lietuvoj! Bus Velykų rytas, Kristus prisikėlęs, Ir žiemkentis jvas šviesiai sužaliuos...

LAIC

Ilges vis grįžtam į tėvynę juoda Sudraskyti sodžiai, miestai pelenuos... — Gal ir mes nerasim nei agunnos grūdo, Nei baltų vartelių, svirno sąsparos...

Ir tiktai griuvėsiuos, karo kapinynuos, Gedulo legenda gliuosniai tau linguos... — Klaupiasi ant kelių kruvina tėvynė: — Dieve, leiski grįžti, nors ir pelenuosna...

LAIC

Petronėlė Orintaitė

DIDELĖS REIKŠMĖS LEIDINYS

ŠIURPŲ PABALTIJO SKRIAUDŲ IR KANČIŲ DOKUMENTAI

LAIC (New York)—Šiomis dienomis pasirodė išspaudas labai didelės reikšmės leidinys

"BALTIC STATES INVESTIGATION HEARINGS before the

Selected Committee to Investigate the Incorporation of the Baltic States Into the U.S.S.R.

HOUSE OF REPRESENTATIVES

Eighty-third Congress

First Session

Under Authority of H. Res. 346

Part I

November 30, December 1, 3, 4, 5, 7, 8, 10, and 11, 1953"

Šis 678 puslapių tomas sudaro įvedamas žodis, 472 pusl. liudininkų parodymų bei kitų šios bylos reikalų pareiškimų ir per 200 puslapių dokumentų bei kitos sovietų nusikaltimus įrodančios medžiagos.

Liudininkų, kurių parodymus randame šiame tome, yra dvi grupės: pirmąją sudaro JAV piliečiai ir antrąją—patys pabaltiečiai.

Iš JAV piliečių, davusių savo parodymus ar šios bylos reikalų padariusių pareiškimus, pirmoji eilė tenka paminėti patį JAV prezidentą D. C. Eisenhowerį, kuris šiuo reikalu paraiškė Komiteto pirmininkui kongresmanui Charles Kersten labai reikšmingą laišką. Savo laiške prezidentas prisimena, kaip, ALTO delegacijai lankantis Baltuosiuose Rūmuose, buvo kalbėtasi dėl galimybės praveisti šį tyrimą, užgria padarytą Kongreso sprendimą ir pažymi, jog tyrinėjimo eiga seks su dideliu susidomėjimu. Toliau paminėtinas lygiai didelio svorio jau kaip liudininko parodymas Valstybės Departamento sekretoriaus J. F. Dulles pareiškimas. Aukštasis JAV pareigūnas čia pasisako dėl dalyko praeityje, šiuo metu ir dėl ateities perspektyvų, dar kartą pareiškdamas, jog JAV nepripažįsta sovietų smurtu įvykdytos Pabaltijo kraštų inkorporacijos, ir vilti, kad šie kraštai pagaliau sulauks laisvės. Platus ir reikšmingas taip pat parodymas buvusio JAV prezidento H. Hooverio. Turėjęs progos savo akimis matyti tiek Pabaltijo kraštų išlaisvinimo pastangas, tiek jų laisvo gyvenimo pažangą, liudininkas Komitetui pateikė tais klausimais labai reikšmingu duomeniu, kartu plačiai apžvelgdamas politines sąlygas, kuriose Pabaltijo kraštai buvo okupuoti, sovietų terora juose ir išskeldamas jų išlaisvinimo svarbą. Iš kitų dar paminėta parodymai New Yorko advokato P. A. Becko, o taip pat Komiteto pirmininko Kongresmano Charles J. Kersteno laiškas Sovietų Sąjungos atstovui Jungtinėse Tautose A.

Višinskiui, kuriuo jis buvo kviečiamas, kaip dalyvavęs Pabaltijo kraštų okupavimo veiksmuose, duoti Komitetui savo parodymus. (Kaip žinoma, A. Višinskis jam duota proga atremti sovietams išskeltus kaltinimus nesiryžo pasinaudoti).

Toliau seka parodymai pačių pabaltiečių—lietuvų, latvių ir estų. Šiame tome randame šiu lietuvių parodymus—sesers Aleksandros Marijos—buvusios Lietuvos vaikų darželio mokytojos, lietuvių kunigo, kurio pavardė atšargumo sumetimais neskelbiama, kaip ir dviejų kitų liudininkų lietuvių—A. Armalio, A. Banionio, J. Bildušio, J. Brazaičio, J. Brazeikos, Vyskupo V. Brizgio, gen. J. Černiaus, sesers Marijos Klepos, B. Daukanto, dr. M. Devenio, A. Dičmano, J. Kavecko—Lietuvos atstovybės JAV patarėjo, A. Merklio, J. Miliausko, gen. K. Musteikio, P. Nenortos, P. Padalio, kan. A. Petraičio, gen. S. Raštikio, J. Sniečkaus—žinomo Lietuvos komunisto A. Sniečkaus brolio, K. Tarvainienės, dr. A. Trimako, pulk. J. Tumo, P. Žadeikio—Lietuvos ministerio JAV, ir kan. V. Zakarasko.

Visų šiu lietuvių liudininkų parodymai visu šurpumu atskleidžia sovietų klastą, terorą ir Lietuvių tautos skriaudas bei kančias, kaip estų ir latvių parodymai su lygiu šurpumu atskleidžia jų tautų likimą sovietinėje okupacijoje.

Įrodomosios medžiagos skyrių sudaro dokumentai, foto nuotraukos, žemėlapiai ir kiti panašios rūšies dalykai.

Lietuvą liečiančios įrodomosios medžiagos leidinyje gana apstu. Įgaliojtas ministeris P. Žadeikis tam reikalui yra pateikęs Lietuvos-Sovietų sutartis 1920 ir 1926 metų, nepuolimo sutarties atnaujinimo 1931 m. protokola, agresija ir aneksija aptariančią konvenciją iš 1933 m., Vilniaus ir Vilniaus krašto perdavimo sutartį iš 1939 m. Gen. K. Musteikis—Lietuvos vyriausybės paskelbimą sovietinio ultimatumo ir to ultimatumo paskelbimą so-

vietinės žinių agentūros Tass, o taip pat Lietuvos užsienio reikalų ministerio Urbšio telegramą iš Maskvos. Vyskupas V. Brizgys—A. Trakiškio "Bažnyčios ir religinės praktikos padėtis okupuotoj Lietuvoje"; Tito Narbato "Keturi kankiniai vyskupai" ir J. Prunskio "Penkiolika Likviduotų Lietuvos kunigų"; Gen. J. Černius—Sovietų Sąjungos igulų Lietuvoje ir Latvijoje žemėlapi; K. Tarvainienė—pluostą nuotraukų, parodančių lietuvių kankinimo vietą ir pačius nukankintuosius Raimūni miškelyje. Gen. S. Raštikis—žemėlapio nuotrauką, NKVD isakymo jį areštuoti originalą ir kitų NKVD dokumentų, J. Sniečekus—Lietuvos politinių partijų vadovaujančių asmenų likvidavimo planą; J. Bildušas—eilę dokumentų, liečiančių jo kalinimą, turto atėmimą ir k.

Dalis įrodomosios medžiagos taip pat yra įterpta ir į liudininkų parodymų skyrių. Tokios medžiagos randame prie vyskupo V. Brizgio parodymo, kurią sudaro įvairūs komunistiniai potvarkiai religijos ir Bažnyčios reikalų; trylikos lietuvių politinių kalinių testamentų, įbrėžtą aliuminijaus indely; gen. S. Raštikio dukrelės laišką iš tremties Sibire, ir k.

Ši dokumentinė ir kitokia įrodomoji medžiaga dar stipriau išryškina sovietinius nusikaltimus ir labai iškalbingai paremia liudininkų parodymus.

Apskritai imant, šis leidinys neatremiamai parodo, jog sovietai ne tik neteisėtai okupavo Pabaltijo kraštus, bet ir juose vykdė dar nebuvusį žmonių istorioje genocidą, dėl ko jie atsideria pačių didžiųjų žmonių nusikaltėlių eilėje. Tai kartu yra garsus šauksmas į laisvojo pasaulio sąžinę ir išpėjimas, kas jo laukia, jei pasaulinis komunizmo samoklas pavergti pasaulį nebus likviduotas. Mūsų tautoje visuomet buvo gyvas ir gilus ištikinimas, jog nekaltai pralietas kraujas ir nuskriaustųjų ašaros nelieka nebijęs, bet prabyla ir šaukia teisybę, kol būna išgirstos ir nusikaltėlis sulaukia pelnytos bausmės.

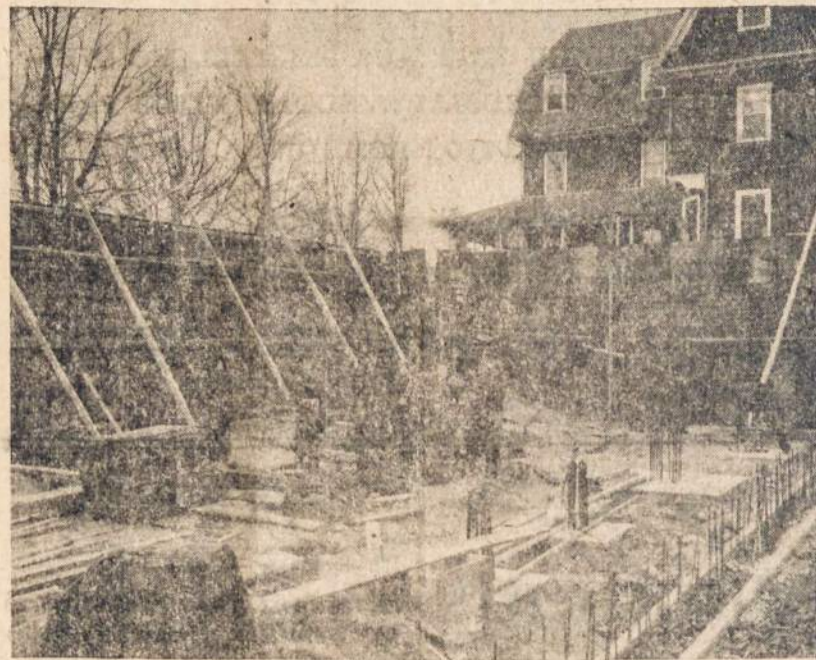
Šie dokumentai iš tikro yra akivaizdus to mūsų tautos moralinio ištikinimo teisingumo liudijimas—per juos kaip tik mūsų tautos kankiniai, jų kraujas ir ašaros visiems girdimai prabyla ir šaukia teisybę. Ir reikia tikėtis, kad jis anksčiau ar vėliau bus išgirstas. Todėl priklausoma mūsų didžiausias dėkingumas visiems, kurie prisidėjo, kad mūsų tautos skriaudoms ir kančioms būtų į pasaulį prabilti—pirmoji eilė JAV Kongresui, Vyriausybei, Tyrinėjimo Komitetui, o ypač pasiūstentiam mums taip reikšmingam reikalui Komiteto pirmininkui kongresmanui Charles J. Kerstenui. Padėkos verti ir mūsų tautiečiai, kurie prie šio reikalo savo pastangomis prisidėjo, ypač ALTas, kuris visą dalyką išpuodino ir ligi šios dienos neatlyžtamai dirba, kad ši byla būtų sėkmingai išvesta ligi galo; jam darbe talkinūsieji ir liudininkai.

K. ŽALKAUSKAS APLANKĖ D-RĄ E. ZECHLINĄ

Vykdomosios Tarybos pirmininkas K. Žalkauskas aplankė Bonnoje sergantį dr. E. Zechliną, buvusį Vokietijos paskutinį pasiuntinį Lietuvoje, neseniai grįžusį iš ištremimo Sov. Sąjungoje. Kaip žinoma, dr. E. Zechlinas yra išbuvęs ilgą laiką Lietuvoje ir ten pergyvenęs pirmąją bolševikų okupaciją, kurios metu daugeliu lietuvių padėjo išvykti į Vokietiją. Paskutiniai metais jį naciai suėmė. Rusai, užėmę Dresdeną, dr. Zechliną sergantį išgabeno į Rusiją ir išlaikė Liubiankoje ištisus metus. Paskiau jis buvo išsiųstas į Sibirą. Ten išbuvo iki šiais metais parsiučiamas į Vakarinę Vokietiją. Tremtyje dr. Zechlinas sutiko daug lietuvių, tarp jų ir inž. K. Šakenį, buv. švietimo ministerį.

Iš viso N. Zelandijoje esama per 200 lietuvių. Iš senųjų emigrantų yra dvi šeimos. Vienas iš jų šiuo metu atstovauja lietuviams Baltų klube. Lietuviai pasižymi platesne veikla keturiuose miestuose: Dunedine, Christchurchy, Wellingtone ir Aucklande.

STATYBOS DARBAS PRADETAS

Prie Nekalto Prasiidėjimo Vienuolyno, Putnam, Conn., statoma Marijos garbei koplyčia

Šiais metais, Nekalto Prasiidėjimo Seserų vienuolyno sodyboje, Putname, statomas retas pastatas—koplyčia. Tik įžengęs į sodybą pamatai jau suliedintą betoninį (cemento ir plieno) rūsišalę, o virš jos lubų jau kyla šoninės rausvų plytų sienos.

Priartėjęs prie pat statybos pastato pamatysi generalinį inžinierių J. Augustinavičių, kuris sumaniai tvarko visą statybą ir prižiūri paskirų kontraktorių darbus (elektros, šildymo, kanalizacijos, mūrinių kystės). Inž. J. Augustinavičius prityręs statybos darbuose, nes didžiausias statybas vykdė jau Lietuvoje. Su inžinierium dirba ir vyriausias dailidė-meistras Ignas Malinauskas. Jis sėkmingai darbuojasi ir vadovauja visam dailidžių darbininkų štabui.

Toji koplyčios statyba sodyboje sudaro savotišką nuotaiką—statoma nauja bažnyčia. Taip tai bus apie 150 sėdynių maldos namas, kurio laukia ne tik seselės-vienuolės, bet ten pat bendrabutyje gyvenančios mergaitės, vasarą stovyklaujantis jaunimas, ten betriūšia įvairius darbus darbininkai, šios apylinkės lietuviai ir

vienas kitas kaimynas. Šioji koplyčia jau buvo planuojama Vienuolijos vadovybės ir jų rėmėjų per keletą metų: daromi planai piniginiams statybos vajui, jis ugdomas. Pagaliau su gerųjų rėmėjų pagalba fondas priaugintas ligi galimos darbo pradžios bei jo įpusėjimo.

Tur būt tik tas nesupras anų seselių-vienuolių rūpesčio, kuris gyvenime nėra kūrėsis savos sodybos. Visi kiti gerai žino, kad pinigai statybai ypač reikalingas. Šiuo atveju seselės—statytojos pergyvena aną sunkmetį, kuris surištas su statybos finansavimu. Šiais laikais viskas brangu—darbas ir medžiaga. Seselės su savo gildomis spėjo sukelti finansų apytikriai tik sienoms ir stogui. Bet koplyčia norima pastatyti šiais—Marijos Metais.

Vidaus įrengimas reikalingas dar nemažai aukų. Todėl seselės laukia lietuviškosios visuomenės paramos.

Taigi pasitikiu Dievą mylinčiais, kurie ateina į talką žinodami, kad seselės atviromis širdimis meldžia Nekaltai Pradėtąją išprašyti iš Dievo jiems gausių malonių

J. Kumpa

BULGARŲ KOVA UŽ LAISVĘ

Rytų Europos Sąjūdžio Europai Apjungti pirmininkas T. Damjanovas, buv. bulgarų karo atstovas Berlyne, o dabar per Laivosios Europos radiją siunčiąs bulgariškai ir savo tėvyne pranešimus, kalbėdamasis su Eltos atstovu, pareiškė nuostabių linkėjimų lietuviams vėl atgauti savo nepriklausomybę.

Pasirodo, bulgarai neturi tokios vienalytės išlaisvinimo organizacijos, kaip kiti, ir nėra tokie vieningi. Vieningumo pavyzdžiu jie stato baltus. Tokio vieningumo, kokį yra parodę baltai, neturi nė visa eilė kitų tautų: jas visos eđa, kaip pažymi T. Damjanovas, emigrantinė liga—nežnumas, pasireiškia partizanų nežnumu, pasireiškia partizanų turį sporadišką pobūdį. Tačiau didžiausias pasipriešinimas yra pasyvus, pasireiškias nesuskaitoma daugybe sabotažo ir panašių aktų, silpninančių produkciją ir iš viso komunistų valdžią. Pavyzdžiui daug pasako jau tas faktas, kad per pastaruosius dvejus metus žemės ūkio derlius nukrito iki prieškarinio lygmens. Komunistinė bulgarų spaudoje kasdien rasime nusiskundimų darbo produkcijos mažėjimu, neatlikimu nustatytų išdirbio normų ir visokiais negalavimais.

Užsieninėje spaudoje tektų iškelti tą faktą,—pastebi T. Damjanovas,—kad bulgarai nėra tikrieji slaviai, kaip kad juos rusai norėtų sugrūsti į vieną krūvą su visais, nors jie ir turi tam tikrų simpatijų rusams, juos išlaisvintiems iš turkų. Taip pat silpnumas jaučiamas senajai rusų kultūrai, atstovaujama Dostojevskio, Puškino, Tolstojaus ir kt. Bet tai yra veik ir viskas, kas juos su rusais sieja. Bulgarija nenori tapti rusų provincija, dėl to bulgarai pradėjo kovą prieš rusus, nors jų ir išlaisvinti, kai jie mėgino Bulgariją įsijungti į rusų imperiją. Sovietų dalinių invazija užplūdo Bulgariją 1944 m., ir jie pasiliko iki 1948 m. Šiandien Bulgarijoje yra daug rusų kaip įvairių rūšių "specialistų". Rusų imperija bulgarams parodė tikrąjį komunizmo veidą ir dar daugiau išryškino rusišk-

ni, o visoje Europoje—kaip 2.000. Tačiau beveik visi bulgarų egzilai yra intelektualai.

Ne visi žino, ir šis faktas nebuvo pakankamai nušviestas spaudoje, kad dar prieš Berlyno neramumus pirmieji 30.000 bulgarų tabako darbininkų pradėjo streiką dar gegužės mėnesį. Ties strikai, pasireiškė kas du mėnesiai, atsiliepė ir į komunistų valdžios politiką. Pavyzdžiui panaiškintas įstatymas, kuriuo darbo žmonės buvo "įtvirtinti" vienoje vietoje ir negalėjo be savo vyresnybės sutikimo keisti darbovietę. Kiek laiko ta švelnesnė linija truks, nežinau.

Aktyvaus partizanų sąjūdžio nežnumu, pasireiškia partizanų turį sporadišką pobūdį. Tačiau didžiausias pasipriešinimas yra pasyvus, pasireiškias nesuskaitoma daugybe sabotažo ir panašių aktų, silpninančių produkciją ir iš viso komunistų valdžią. Pavyzdžiui daug pasako jau tas faktas, kad per pastaruosius dvejus metus žemės ūkio derlius nukrito iki prieškarinio lygmens. Komunistinė bulgarų spaudoje kasdien rasime nusiskundimų darbo produkcijos mažėjimu, neatlikimu nustatytų išdirbio normų ir visokiais negalavimais.

CHICAGIEČIAI!

Kai jums atsitiks kas negero namuose—suges radio, televizija, prosas, motorai, valytuvai, patefonai, visad atsiminkite, kad jums yra pasirengęs patarnauti savas tautietis, sąžiningai ir gerai, prieinamomis sąlygomis. Tad kreipkitės bet kuriuo laiku šiuo adresu:

BALYS BRAZDŽIONIS
4040 So. Francisco Avenue
Chicago 32, Illinois
Tel. LA-3-7685

Jis mielai jums visad padės, patars ir sutvarkys ką reikės.

Try the PREMIUM-QUALITY BREW

with CLEAN TASTE CLEAR THRU!

Give yourself a

STEGMAIER

Gold Medal

Stegmaier Brewing Co., Wilkes-Barre, Pa. Est. 1857

For Prompt Delivery Call

Wilkes-Barre VAlley 2-8171
Nanticoke Enterprise 1-0691
(No Toll Charge)

Dupont...Olympic 4-2711
Harvey's Lake...9-3092
Shickshinny...3221

Tune in "Stegmaier Sportscast" at 6:00 P. M. every Monday, Wednesday and Friday, WNPB-TV, Channel 12

KĄ BALF'AS DUODA GIMNAZIJAI?

Kartais ima ir iškyla toks klausimas: ką BALFas duoda Vasario 16 Gimnazijai? kokia iš jo nauda tai Gimnazijai? O dar kaip ten su tais pinigais, kuriuos Gimnazijos Rėmėjai ir kiti aukotojai siunčia per BALFą? Ašakymui paimsim vienus metus, 1953-čiusius.

Per tuos metus ALBFas Gimnazijai persiuntė \$18.876.26, arba \$7.643.62 DM, būtent, 8,929.62 daugiau, nekaip kad tie pinigai kiekvieno aukotojo būtų buvę pasiūsti tiesiai Gimnazijai pašto perlaidomis, pagal kurias paštas išmoka pastoviu kursu 4.17 DM už dolerį.

Chase National Bank New York, kur BALFas surenka ir laiko Gimnazijai skirtus pinigus, per visus metus tėra paėmęs tik \$1.05 pašto išlaidų už 29 pervedimus pinigų iš USA į Vokietiją ir daugiau—jokių kitų mokesčių.

BALFas Gimnazijai pinigus taip dažnai sluntinėjo, kaip Gimnazija prašė (po du kartus per mėnesį, o kartais ir kitaip).

kojo imperializmo kėslus. Dabar senoji rusų imperialistų neapykanta pakeista nekentimu bolševizmo ir sovietinimo. Elta

Apie sąjūdiams pinigų Gimnazija visada gauna iš BALFo platu pranešimą su nurodymu, kas aukoto (adresas), kiek aukoto ir kam (kuriam tikslui) aukoto. Tuos pranešimus Gimnazija ar kuri revizija visada gali sutikrinti su aukotojų laiškais ir kitais daviniais.

Per visus 1953 metus BALFo išsiųstus Gimnazijai dolerius sutikrinus su Gimnazijoje esančiais daviniais, viskas grynai sutinka—visi \$18.876.26 gauti.

Pašalų per 1953 metus Gimnazija iš BALFo yra gavusi:

84 kartonus taukų	2,815
50 kartonų cukraus	3,000
30 kartonų sviesto	1,950
14 statinių pieno miltelių	3,500
24 maišai padėvėtų drabužių	2,400
5 maišai padėvėtų avalynės	500

Maisto produktai Gimnazijos Ūkio Komisijos įkainuoti 11,793 DM.

Už pinigų, maisto produktų ir kitų daiktų persiuntimą bei patvarkymus BALFas nėra paėmęs jokio atlyginimo.

A. Giedraitis,
Vasario 16 Gimnazijos Direktorius

VADOVAS Į SVEIKATĄ!

Gerensiam Sveikatos Išlaidymui Nauja Knyga

BŪKITE SVEIKI

kurią parašė ir išleido DR. STEPONAS BIEŽIS. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaidymo dėsniai: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisuntimu. Tuojau užsisakykite.

Užsakymus siųskite užngos autoriui:

DR. S. BIEŽIS

3241 W. 66th Place

Chicago 29, Illinois

Telefonas Republic 7-7868

DIENRAŠTIS "DRAUGAS" MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtepmimas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidedus sekti kasdieniniams įvykiams. Tam reikalui dienraštis darosi būtinybė.

Šiais metais sueina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas jubilėjus tebūnie maitinamas šilku: kiekvieno lietuviško namuose "lietuviškas" laikraštis, o šiuo metu—lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas", pats švedamas 40 metų sukūktį nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pėdas auką: naujiesiems skaitytojams siūsieme dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik malonėkite atsiųsti adresą savo ar kito kurs tuo interesuojasi.

"Draugas" yra sutelkęs iki 1,000 bendradarbių, korespondentų ir informatorių, kas šėttadienį duoda mokslo, meno, literatūros prieda, turį specialius skyrius: moterų, jaunimo (ateitininkų, slautų, studentų), sporto, sveikatos patarėjų; kasmet duoda \$1,000 premijos geriausiajam romanui ir paskiau atkarpoje spausdina rinkinius kūrinius.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Venecueloje, Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Imdami nemokamai "Drauga" mėnesiui jūs niekuo neįsipareigojate, o turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Jei "Draugo" dar neskaityte, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresus savo pažįstamų, kurie jo dar neskaityti ir mes per mėnesį laiko "Drauga" siūsieme be užmokėčio.

DRAUGAS

2334 So. Oakley Avenue

Chicago 8, Illinois

VIETINĖS ŽINIOS

5-TOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

LRKSA 5-tos apskrities kuopų atstovų bertaininis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 25, 1954, Šv. Marijos parapijos svetainėje, 420 Third St., Eynon, Pa.

Pradžią 2:30 P. M. Visos kuopos, priklausančios prie apskrities, prisijusite savo atstovus į šį svarbų susirinkimą.

Darbotvarkėje seimo, išvažiavimų, Susivienijimo sekretoriaus V. T. Kvetkaus pagerbimo bankieto ir kiti reikalai.

Kurie turite paėmę bankieto tikietu, sutvarkykite reikalą su bankieto komitetu.

Adolfas Norvaiša, pirminis, Jurgis Plitnikas, sekret.

PALAIKOTA AMŽINA ATILSŲ DOMICELĖ KASĖTIENĖ

Šių metų balandžio mėn. 8 d., ketvirtadienį, buvo iškilmingai palaidota LRKSA 222-ros centro kuopos narė a. a. Domicelė Kasėtienė.

Nuldydėjus velionę Šv. Trejybės parapijos bažnyčioje, už jos vėlę buvo atlaikytos trejos gedulingos Mišios, kurias atlaikė prie centrinio altoriaus — parapijos klebonas kun. J. K. Miliauskas, prieš šoninių altorių — svečiai kunigai Sugar Notch Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos klebonas kun. A. Žukauskas ir Tėvas Hennessey, O.F.M., iš Šv. Juozapo vienuolyno, Wilkes-Barre Twp.

Pamaldų metu vargonais grojo parapijos vargonininkas muz. V. Ramanauskas, solo giedojo H. Ramanauskienė.

Po pamaldų, gausiam žmonių būriui dalyvaujant, velionė buvo palaidota į Wilkes-Barre Sv. Trejybės lietuvių parapijos kapines, Bear Creek, kur palaidota greta prieš 2 metų troko nelaimėje žuvusio jos sūnaus Vinco.

Karštesniais buvo: Boleslovas Kvedaravičius, Frank Yancharas, Stanley Kondrotas, Joe Kazlauskas, Frank Talubā ir Henrikas Malinauskas.

Laidojimo ir kitus reikalus tvarkė laidotuvių direktoriai Petras ir Kazys Matkevičiai.

Po laidotuvių, dalyvavusieji sugrįžo į velionės namus, kur už jos vėlę buvo bendrai sukalbėtas Šv. Rožančius.

Velionės sūnūs: Juozas, Pranas, Petras bei jų šeimos ir kiti giminės nuoširdžiai dėkoja visiems — dalyvavimui laidotuviuose, užpirtomis Mišiomis ar kitokiais būdais prisidėjusiems prie paskutinio jų mylimai motinai palaidavimo.

“GARSO” KNYGYNE GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

SVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturių evangelijų knygas; Apaštalių Darbų aprašymą; laiškus Apaštalių: Šv. Pavlo, Šv. Jokūbo, Šv. Jono, Šv. Judė ir gilųj atnešančių iš savo pasaulio dalykų Aprašymą, surašytą apaštalo Šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebuklai.

SVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygų. Todėl patys užsisakykite ji ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karu ardu išblaškyti. Jie yra labai išsilgę lietuviškų knygų. Stipriais audklo aparais \$3.00; popieriniais viršeliais—\$2.00.

SVENTŪJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais aparais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

“VAI LĖKITE DAINOS”—Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildyta rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariausios liaudies dainos. Kaina 1 (vienas) doleris.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Knygutė mažo formato. Gali moters ją įsidėti į rėdiknį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Kaina 25 centai.

JOBŲ DRAMA, prof. Ant. Maccinos.....\$2.00

DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maccinos.....2.00

SVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kirios.....2.00

MIŠIOS, Jeronimo Kačinskio.....1.50

SVENTASIS RAŠTAS, II tomas.....5.00

LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaičio.....2.00

100 LIAUDIES DAINŲ, K. V. Banaičio.....7.00

Užsisakant kreipkitės į

“GARSO” ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

ŠV. PRANCIŠKAUS PARAPIJA MINERS MILLS, PA.

DZIAUGSMINGŲ KRISTAUS PRISIKĖLIMO SVENČIŲ PROGA. NUOSIRDŽIAI SVEIKINU VISUS PARAPIJIECIUS IR PARAPIJOS RĖMĖJUS!

Velykų dienos Mišios:

6-tą valandą Prisikėlimo; antros—10-tą valandą

KUN. ANT. G. EŽERSKIS Klebonas

A. A. Mirusiems

A. A. JUOZAS BUBNIS, gyv. 26 East Grand St., Nanticoke, mirė balandžio 5-tą, palaidotas balandžio 9-tą iš Hanoverio Šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse. Laidojimu rūpinosi direktoriai Matkevičiai.

A. A. JOKŪBAS PUŠKEVIČIUS, gyv. 825 Exeter Ave., W. Pittston, Pa., mirė balandžio 8, palaidotas balandžio 10-tą iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, tris sūnus, dvi dukteris, tris brolius ir keturias seseris.

BAŽNYTINIS KONCERTAS

BRIDGEPORT, Conn.—Balandžio 4-tą, sekmadienį, 7 val. vakare, Šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje parapijos choro surengtas šventas koncertas gražiai pavyko.

Koncertas skirtas Marijos garbei Jos Šventųjų Metų proga. Programą pradėjo solo vargonais A. Stanišauskas—Introduction Choral—L. Boellmann; Didis Sutvėrėjas, C. Webber—choras ir duetu Elena Janiūnas ir Vladas Barius; Crucifixus, J. Faure—solo Albertas Jurkšaitis; Pater Noster, Yon—solo Marie Norkevičiūtė; Ketvirtas žodis iš Dubois kantatos—solo Jonas Butkus; Veni Jesu, L. Cherubini—choras; Meditation vargonais išpildė A. Stanišauskas; Legenda, H. Tchaikovsky — solo Vladas Barius; Ave Verum, Mercandante—trio: Elena Janiūnas, Vladas Barius ir Jonas Butkus; Šeštasis žodis iš Dubois kantatos—solo Juozas Bacevičius; Laudamus Te, A. Baglioni—solo Lillian Argust; Maria Mater Misericordia, F. Guidi—solo Vladas Barius ir choras.

Visa programa buvo graži ir atsilankė į bažnyčią visi džiaugėsi choru ir solistais.

Pamokslą pasakė kun. F. J. Prancus ir suteikė palaiminimą šventiausiu Sakramentu. Užbaigoje choras sugiedojo Marija, Marija, C. Sasnausko.

Choras, solistai ir vargonininkas verti gero pasveikinimo ir parapijiečiai bus jiems dėkingi už tokį gražų pasidarbavimą.

Choras pasirėngęs Šv. Velykoms gražiu giedojimu, kaip ir kitais metais.

Klebonas kun. J. V. Kazlauskas, dėl ligos koncerte nedalyvavo, bet, manau, bus patenkintas jo sekmingumu.

Toronto lietuviai yra išsiję Lietuvos Namus, kurie yra nupirkti akcijų pagrindais. Juose koncentruojasi visas lietuviškasis gyvenimas. Dabartiniu metu ieškoma pirkti tokiais pagrindais ir ūkis yra reikalingas kelias atžvilgiais: rengti vasarą vaikų stovyklom, gegužinėm, su laiku įtaisyti ten ir prieglaudą.

Visi nariai ir narės dalyvaukite, nes bus rinkimai delegatų į seimą ir kiti svarbūs reikalai, kurie bus pranešti dalyviams.

P. S. Birželio mėnesį LRKSA 13-tos kuopos susirinkimo nebus Esant reikalui, malonėkite atsikreipti pas sekretorių J. G. Budelį, 1801 Wickes Avenue.

READING, Pa. — Balandžio 10-tą automobilias nelaimėje žuvo Samuel Knauer, kiti keturi sužeisti.

NEMOKAMAI

Pamėginkite visi tie, kurie kenčia šiuos skausmus: REUMATISKUS, RANKŲ IR KOJŲ GĖLIMA BEI TIRPIMA, NEURALGIJA, NUOVAUGI, DIEGLIUS. Jeigu jūs branginate savo sveikatą, tai tuojau atsisukite savo varda, pavarde ir adresu drauge su šiuo skelbimu, ir nemokamai gausite naujai pagerintos Dekanio Galingos Mosties. Pavartoję ją, po savaitės laiko, jeigu nesijausite sveikesni, gražinkite mums likusią. Bet mes žinome: tikantaisiais padėję, padės ir jums. Užtikiname pasekmes!

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas važiuoja. Todėl, jeigu nori važiuoti, tai tepk ir tepk su Dekanio Galinga Mostimi.

DEKANO'S PRODUCTS
E. O. Box 669 Newash 1, N. J.

PIRMIEJI

Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto Apylinkė, vietos šalpos Skyriaus, vadovaujamo p. V. Vaidoto, rūpesčiu, yra pirmoji lietuvių kolonija, sukūlus Vasario 16 Gimnazijos namams 1,500 dolerių ir tuo būdu pirmoji lietuvių kolonija, kurios vardu bus pavadinta viena Vasario 16 Gimnazijos klasė.

Vasario 16 Gimnazijos klasės pavadinamos tų organizacijų ar asmenų vardu, kurie paaukavo Gimnazijos Namams nemažiau 1,500 dolerių. Iki šiol tame skaičiuje buvo:

1. Hilfswerk der Evangelischen Kirchen der Schweiz.
2. Schweizerische Europa-Hilfe.
3. Schweizerisches Rotes Kreuz.
4. LRK igalioj. Sveicarijoje inž. J. Stankus, pravedęs važiavimą šveicarių tarpe.

Organizacijų ar asmenų, aukojančių Gimnazijos Namams nemažiau 1,000 dolerių, vardu pavadinami atskiri mdrabučių kambariai. Tokių turime:

1. Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (VLIKAS).
2. A. L. Mokytojų Sąjungos Chicagos Apygardos Valdyba.
3. Cicero lietuviai.

Tautiečiai, Toronto ir kitų čia minimų lietuvių pavyzdys tobulina paskatinimu kitoms mūsų kolonijoms ir organizacijoms. Vasario 16 Gimnazija yra Jūsų paramos reikalinga, reikalinga jai ir pastogė, kad galėtų dirbti. Ir mažiausia auka Gimnazijos Namams yra didelė parama šiam lietuviškam reikalui.

Jei nėra kitokių vietos lietuvių organizacijų nurodymų, aukas prašome siųsti PLB Vokietijos Krašto Valdybai čekiui, išrašytu "Litauisches Zentralkomitee", (17a) Weinheim-Postfach 233, Germany.

P. L. B. Vokietijos Krašto Valdyba Weinheim a. d. B., 1954 m. balandžio mėn. 5 d.

PRIEŠSEIMINIS 13 KP. SUSIRINKIMAS

BALTIMORE, Md.—Gegužės 2 d. š. m. įvyks priešseiminis LRKSA 13 kuopos susirinkimas paprastoj vietoj ir laiku—po Sumos (11:30 A. M.).

Visi nariai ir narės dalyvaukite, nes bus rinkimai delegatų į seimą ir kiti svarbūs reikalai, kurie bus pranešti dalyviams.

P. S. Birželio mėnesį LRKSA 13-tos kuopos susirinkimo nebus Esant reikalui, malonėkite atsikreipti pas sekretorių J. G. Budelį, 1801 Wickes Avenue.

READING, Pa. — Balandžio 10-tą automobilias nelaimėje žuvo Samuel Knauer, kiti keturi sužeisti.

READING, Pa. — Balandžio 10-tą automobilias nelaimėje žuvo Samuel Knauer, kiti keturi sužeisti.

JŪSŲ KOJOS!

Degina—Niežti—Skauda

Vartok ZALB ir vėl šypsokis. Septynios sudėtinės veiklos dalelės, septynios skirtingos gyduolės sustabdė Jūsų kojų trubelius. ZALB taipgi teikia pagalbą suminkštint užgraužas (corn) ir surumbėjimus ant Jūsų kojų ir rankų. Laiškas nereikalingas. Siųsk dolerį su šiuo skelbimu (atsiprašom, be C.O.D.) ir ZALB gausime užtikrintas su pašto apmokėjimu.

BRIDGEFIELD DRUG CO.
Dept. 41, 461 Gregory Street, Bridgeport, Conn.

BALF SANDĖLY GAUTI DRABUŽIAI, AVALYNĖ IR KITI DAIKTAI KOVO MĖNESI 1954 M.

CONNECTICUT Svarai
Manchester, ALT skyrius..... 188
" A. Milčienė..... 83
New Britain, Šv. Andriejaus parapija..... 633
Waterbury, Anna M. Rogers..... 28

ILLINOIS:
Herrin, Mary Rovaitis..... 35
MASSACHUSETTS:
Dorchester, P. Smith..... 22
Haverhill, BALF 59 skyrius..... 150

NEW JERSEY:
Elizabeth, J. Juška ir B. Vilbaidas..... 36
NEW YORK:
Brooklyn, K. Bačiauskas..... 25
" Ant. Mačionis..... 15
" Vilkauskaitė - Merker..... 26
" J. Brundza..... 2
" Sophie Shovolskis..... 20
" Anna Zailsky..... 5
" P. Simaitis..... 40
" K. Judienė..... 16
" P. Mikolūnas..... 18
" J. Šiugžda..... 10
" J. Sokolovsky..... 10
" Kesler..... 18
" Vincas Zakas..... 32
" Jurgis Montvila..... 102
" M. Stankaitienė..... 25
" N. N..... 5

Bronx, Bened. Ramanauskas..... 40
Great Neck, BALF 20 skyrius..... 270
Kirkwood, P. B. Balchikonis..... 12
Maspeh, Atsimainymo parap..... 245
Morris, Holy Cross Rectory..... 33
Plattsburg, A. Matulionis..... 5

1,008
MICHIGAN:
Detroit, BALF 76 skyrius..... 390
OHIO:
Cincinnati, Just. Murray..... 13
Cleveland, BALF 38 skyrius..... 1,170

1,183
PENNSYLVANIA:
Kingston, Agota K..... 13
Philadelphia, J. Merkevičius ir B. Gadeikis..... 94
WISCONSIN:
Kenosha, BALF 103 skyrius..... 550
Milwaukee, BALF 69 skyrius..... 400

950
Viso 4,813 svarų.
BALF'o vadovybė visiems dėkoja už priėjusius drabužius ir avalynę Lietuviams Europoje suselpti.

Aukas ir daiktines dovanas siųskite: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

PER ŽIEMĄ LIETUVOJ SUMAŽĖJO GYVULIŲ

MASKVA. (LAIC).—Pravda rašydama apie Lietuvos komunistų partijos konferenciją, pastebi, kad konferencija išskėlė stambių trūkumų gyvulininkystės plano vykdyme. Gyvulių skaičius ne tik nekyla, kaip buvo suplanuota, bet žiemos mėnesiais yra labiau sumažėjęs. Partijos vadovybė ir vyriausybė susilaukusios smarkios kritikos. Tačiau Lietuvos komunistų galva A. Sniečkus paliktas ir toliau partijos pirmuoju sekretoriumi, o taip pat savo vietoje pasilikę ir kiti vadovaujantieji partijos ir vyriausybės pareigūnai.

PRAMOGŲ RENGĖJU DFMESIUI

GRAZIAUSIŲ LIETUVIŠKŲ IR ANGLISKŲ DAINŲ RINKINĖLI (Song List)

"Garso" administracija turi išspausdinus keturių puslapių brošiūrėlę su populiariausiomis lietuvių ir anglų dainomis. Iš viso telpa 35 dainos. Vienas egzempliorius kainuoja 5c (siunčiant paštą—8c). Perkant nuo 5 iki 25 egzempliorių kainuoja po 4c. Linant virš 25 egzempliorių kainuoja po 3c egzempliorius.

Bankietų ir įvairių pramogų rengėjų, norintys publika maloniai nuveikti gražiomis lietuviškomis ir angliškoms dainomis, pasistenkite šį rinkinį užsisakyti.

Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ P. O. Box 32 (73 E. South Street), Wilkes-Barre, Pa.

Percy Brown's VELYKOMS MAISTAS

TIK IŠ PEČIAUS SVIEČIAS PASKA-Pyragas Didelis Kepalas 95c

BROWN'S SVIEŽIA AR RŪKYTA KILBASA Smoked Kielbasa sv. 69c

SKANŪS AGUONINIAI PYRAGĖLIAI Poppyseed Rolls EA. 45c

Gryni KRIENAI PLAIN 6 uncijų Bona 6 oz. Bottle 55c

BROWN'S SAVI "GARŠŪS" RŪKYTI KUMPIAI BROWN'S OWN "FAMOUS" Smoked Hams sv. 74c

Percy A. Brown & Co. Lokalinė Nacionalinio Garsumo Įstaiga

18-32 E. NORTHAMPTON ST., WILKES-BARRE

SVEDIJOS LIET. B-NĖS SUVAŽIAVIMAS

Švedijos lietuviai savo Vasario 16 d. minėjimą šiemet sujungė su Lietuvos Bendruomenės vienuolios suvažiavimu ir spaudos atgavimo 50 metų sukaktimi.

Suvažiavimą atidarė Lietuvos Bendruomenės vice pirmininkas atsargos pulkininkas V. Blažys. Iškilmingosios dalies svarbiausią punktą sudarė turininga J. Lingio paskaita apie lietuvių kovą už savo spausdintą žodį. Joje prelegentas ypačiai išskėlė lietuvių vargą mokyklos reikšmę. Po paskaitos susitelkimo minute buvo pagerbti visi žuvusieji už lietuviškąjį žodį, lietuvių tautos laisvę ir valstybės nepriklausomybę.

Po iškilmingosios dalies buvo aptarti vietiniai organizaciniai reikalai. Suvažiavimo pirmininkas buvo inž. J. Kriščiūnas, sekretoriavo gyd. G. Būga. Suvažiavimas priėmė suprastintą įstatu projektą, labiau pritaikytą prie krašto sąlygų. Į naują valdybą išrinkti: arch. J. Pajaujis, dantu techn. Pr. Dūda ir p. Būgienė; kandidatais—p. Miškienė ir gyd. Būga, revizorium—ats. pulk. V. Blažys, kandidatu—inž. Kl. Gumauskas

Per suvažiavimą Tautos Fondui surinktos 196 švedų kronos.

Tarp 40,000 Argentinos lietuvių, "ALB" žiniomis, keli tūkstančiai yra gimę Argentinoje. Šiemet įvykė Vasario 16 d. minėjimai išjudino visuomenę ir padarė didelę propagandą Lietuvos išlaisvinimo reikalui. Ir vietinė Argentinos spauda atžymėjo Argentinos lietuvių pastangas bekovojant už savo tautos laisvę.

Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" jau pradeda antruosius savo gyvenimo metus. Pirmieji baigti gerai. Narių jau turi per 200. Akcijų ir indelių kapitalas artėja prie 40,000 dolerių. Tiek pat išduodama ir paskolų. Šiais metais tikimasi, kad santuopa bankely pasieks 100,000 dolerių sumą.

Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" jau pradeda antruosius savo gyvenimo metus. Pirmieji baigti gerai. Narių jau turi per 200. Akcijų ir indelių kapitalas artėja prie 40,000 dolerių. Tiek pat išduodama ir paskolų. Šiais metais tikimasi, kad santuopa bankely pasieks 100,000 dolerių sumą.

METŲ SVENTĖS VESTUVĖS AR KRISTYNAS "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI"

gausiai iliustruota knyga "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI" yra reikšmingiausias lietuvių pirkinys — mielai pasilaikyti sau, vertingas padovanoti artimajam. Tuoj elk pas knygų pultiną, arba rašyk J. KARIUI, 45 Park Terr., Bridgeport 4, Conn.

Laida nedidelė — atidėliojantiems pritrūks!

TAUPYMAŲ PRADEK MAŽA SUMA! BET PRADEK DABAR!

Depozitai padaryti iki balandžio 10-tai nuosimčius duos nuo balandžio 1-mos

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00 2½% Palūkanų (Interest)

MORGICIŲ PASKOLOS PIRKIMUI AR STATYMU JŪSŲ NUOSAVO NAMO

SUPERIOR SAVINGS & LOAN ASS'N Telephone HE 1-2498

6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio